

skal arbeides efter lange rette arbejdslinier. Som arbejdsformand er ansat torvmester *Kristian Jensen*, der f. a. med bidrag fra »Det norske Myrselskab« gennemgik den svenske stats torvskole.

RUSTADMYRENS BRÆNDTORVFABRIK

DENNE hidtil i indskrænket maalestok drevne brændtorvfabrik, der ligger mellem Kongsvinger og Roverud st., vil iaar blive betydelig udvidet. Selve torvmaskinen er for et par aar siden indkjøbt fra Sverige og er af *Anreps* konstruktion. Elevator med platform og fremdrivningsindretning er nu bestilt fra *A/S. Aadals Brug* paa Hedemarken. Et 8 nom. hk. (ca. 20 ehk.) lokomobil er indkjøbt af statsbanerne. Det er af *Brown & May's* fabrikat og har været brugt i 2 aar, men er saa godt som nyt. Transportmateriellet er ogsaa indkjøbt brugt af statsbanerne, har tidligere været anvendt ved Kristiania Østbanestations udvidelse. Der vil blive opført en del mindre lagerhuse paa myren. En arbejderbolig med plads for 12—14 mand er allerede færdigbygget. Arbejdere bliver det ikke vanskeligt at faa, da der allerede har meldt sig flere end der er brug for.

Fabriken har, som tidligere nævnt, erholdt et laan paa 5000 kr. af offentlige midler (Bygdemagasinfondet).

Brændtorven vil dels blive solgt til Kongsvinger, dels til statsbanerne for at benyttes til opvarmning af stationerne og til fyring af stationære dampkedelanlæg.

Anlægget bestyres af torvingeniør *Einar Lund*, der ifjor blev udeksamineret fra den svenske stats torvskole.

TRØNDELAGENS MYRSELSKAB

MEDELTE VED SEKRETÆREN, LANDBRUGSKEMIKER DR. E. SOLBERG.

PAA TRØNDELAGENS MYRSELSKABS AARSMØDE den 30te april d. a. gjenvalgtes til formand landbrugsingeniør *G. Arentz* og til næstformand amtmand *Thv. Lochen*. Ligeledes gjenvalgtes de udtrædende medlemmer af styret, forvalter *O. Braa* og landbrugskemiker dr. *E. Solberg*.

Formanden fremlagde sit forslag angaaende *torvdrift paa Heimdalsmyrerne*, der udførlig er refereret i det efterfølgende. Sagen besluttedes oversendt Trondhjems magistrat og formandskab med henstillen om at tage under overveielse iværksættelse af kommunal torvdrift.

Endvidere vedtoges arbejdsprogram for 1906. Programmet omfatter blandt andet:

- 1) Arbejde for anlæg af smaa brændtorvanlæg, idet selskabet stiller en brændtorvmaskine til disposition til forsøg.

- 2) Fortsat undersøgelse af myrforekomster, særlig i Nordre Trondhjems amt.
- 3) Afholdelse af foredrag.
- 4) Gjødslingsforsøg paa myr, hvortil »Det norske Myrselskab« bidrager 200 kr.

FORSLAG ANGAAENDE KOMMUNAL TORV- DRIFT PAA HEIMDALSMYRERNE

AF LANDBRUGSINGENIØR G. ARENTZ.

BRÆNDTORV er som bekjendt — særlig i den ufuldkomne form, stiktorv — et i Trondhjem og Trøndelagens bygder ikke ganske ukjendt brændsel. Det skattedes her i byen saa høit, at det endog til den urimelige pris af kr. 9,00—10,00 pr. 1000 stkr. — d. e. ca. kr. 20,00 pr. ton — har fundet frisk afsætning. Af maskintorv til en pris af kr. 6,00 pr. m³ — antagelig kr. 20,00—24,00 pr. ton — synes ligeledes at være solgt, hvad der har kunnet skaffes. Selv et betydeligt fabrikanlæg kan derfor ikke vel forudsættes at ville faa vanskelighed ved at afhænde den del af produktionen, for hvilken eventuelt i kommunale bygninger og anlæg ikke maatte være anvendelse. Selvfølgelig forudsat, at varen kan sælges til rimelig pris.

Brændtorv kan anvendes i alle ildsteder, hvor kul eller ved benyttes. Det er vistnok saa, at torven ikke opnaar sin høieste nytteeffekt uden særlig ildstedsanordning. Ved fabrikanlæg anordnes derfor ofte ildsteder med trapperister eller andre i skraa stilling anbragte rister, eller bygges halvgasildsteder og generatorer. Imidlertid har dog torv ifølge en mængde udførte, praktiske forsøg selv paa ganske almindelige, for stenkul konstruerede planrister givet udmærkede forbrændingsresultater, idet dette brændmateriale ogsaa da har kunnet frembringe høi varme og skaffe damp nok selv for de kraftigste maskiner. I fabriker og i ildsteder for centralopvarmning vil torv derfor uden kraft- eller varmetab kunne erstatte en del stenkul eller koks. Torv brænder ogsaa godt i alle ovne, som passer for kul eller ved. Og i gode ovne med tilbørlig træk i piben vil i regelen heller ikke merkes det aller mindste til den bekjendte ubehagelige torvlugt. Vore almindelige kul- og vedovne er vistnok ikke altid hverken som saadanne eller som torvovne fuldkomne. Men torv er et brændsel, som i modsætning til andre brændematerialer under alle omstændigheder brænder rolig, jævnt og fuldstændig. Den udnyttes derfor altid godt, ikke alene ublandet, men medfører endog i blanding med andre brændematerialer, at disse ogsaa undergaar en fuldstændigere forbrænding. Ved at brænde stenkul og torv sammen i omtrent lige vægtsforhold er derfor opnaaet en besparelse, som i almindelighed anslaaes til 14 pct., men som ofte har været væsentlig høiere. Dette forhold er belyst blandt andet gennem fyringsforsøg, som i 1901 og 1902 udførtes ved svenske statsbaner. Stenkul